UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Matthaei Tympii Aureum Specvlvm Principvm, Consiliariorvm Ivdicvm, Consvlvm, Senatorvm, Et Aliorvm Magistratvvm Cvm Ecclesiasticorum tum Politicorum omnium

Tympe, Matthäus

Coloniae Agrippinae, 1617

13 Lusibus honestis animum relaxare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-52641

Visual Library

SIGNVM XIII.

LVSIONIBVS DVNTAXAT HO-neſtis animum relaxare.

Luſionibus honeſtis ſe recreare.

VT Magiſtratus, qui multis quotidie curis cõficitur, & moleſtiſſima quæq; identidẽ & videt, & audit, & ſentit, negotijs publicis rectè nõnulla interponat laxaméta, cauendũ 1. Ne gerendis rebus vllum ex ijs impedimentum ſequatur. Non enim ita ijs animus eſt mancipandus, vt optimæ horæ Reip. negotijs deſtinatæ negligantur. 2. ne elatus voluptate in aliquã turpitudinem dilabatur. 3. ne vtatur ludis vetitis. 4. danda opera, vt tempeſtiua laboris intermiſſione ad laborandum fiat vehementior. *Val. lib.* 8. Ideo enim *Anaxagoras* laudabile eſſe dicebat honeſtis luſionibus oblectari, quò vegetior alacriorq; ad Philoſophiã animus reddatur, & repudiatis omnibus honoribus, qui ipſi publicè deferebantur, ſolum poſtulabat, vt quo die mortẽ cum vita commutaret, pueris, qui diſciplinis & artibus operam darent; permitteretur otiari & ludere, ſentiens ingenia aſſiduo labore frangi, refocillatione autẽ & recreatione ad nouos labores inſtaurari. (*Plut.*) Relaxationibus vtendum ceu medicamẽtis, vt vegetiores reddantur animi ad ſolita negotia. Si autẽ exercitia ſint immaniora, corpora declinant, languent, deformantur, & augmentatio impeditur: quia ſpiritibus labore nimio exhauſtis, franguntur vires, extenuantur partes, truncus totius corporis exareſcit.

Dio lib. 52. Tac. 2 hiſt. Cic. 1 de Offic.

1 *Scæuola*, cùm à forenſi labore eſſet feſſus, pila ludo ſe aliquantulum inſtaurabat. *Cic. de clar. Orat. Val. lib.* 8. c. 8.

2. *Dionyſius* Tyrannus & *Alexander Magnus* pi-
la & folliculo ſummopere delectabantur. Ale.
3.*cap*.20.

3. AEgyptij ciuibus ſuis interdicebant alea-
ſu, vſque adeò, vt aleator omnibus accuſare v-
lentibus obnoxius eſſet, nec talioni ſubiace-
accuſator. *Diod. Sic.*

4. A*lbertus Imp.* dicere ſolebat: Venatione-
rilem eſſe, ſaltationem muliebrem: ſeque vo-
tate quauis alia carere poſſe, venatione non p-
ſe. *AEneas Sylu.4. de reb. Alphonſ.* Vt & aliu-
Imp. frequenter dicebat: Malle ſe febri te-
quàm ſaltationi operam dare. Friderico tri-
hanc vocem.

5. *Arcadæ* volebant non ſolùm pueros, ſe-
iam adoleſcentes, & iuuenes vſque ad 30, an-
in Muſica exerceri, homines alioqui vitæ diff-
lis, & auſteræ. *Polyb.4. hiſt.*

6. *Achilles* feruidam animi iracundiam, qu-
pe inflammabatur, harmonia ſolùm compe-
& *Alexander Magnus* citharam laxamenti-
ſumpſit.

7. *Romani*, quia Scenam, ſeu ludos Sce-
(turpes) probro ducebant, Comœdos non-
honore ciuium reliquorum carere; ſed etiam
bu moueri notatione Cenſoria voluerunt. *Au-*
*ſtin.2. de Ciuit. cap.*13.

8. P*hilippus Auguſtus* Galliarũ Rex Comœdo-
mos, & eiuſmodi impuros nebulones vibi-
terminabat. Nam hiſtrionũ impudiciſſimi m-
(*ait Lactant. lib.* 6. 20.) quid aliud, niſi libidi-
docent? *Franciſc. Petrarcha* inquit: *lib.* ...
Ad ſummam hoc teneas velim, pudicitiam
ſtaculis ſæpe ſtratam, ſemper impulſam

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

mus, & multarum ibi fama perijt pudorque, multæ inde domum impudicæ, plures ambiguæ rediêre; caſtior autem nulla.

9. *Lacedæmonij, Cretenſes, & Perſæ* maximam in venatione curam ponebant: quia ſimilitudinem quandam cum arte militari tenet: (*vt Xenoph. docet lib. 1. Cyr.*) dũ enim membra laboribus aſſueſcit; dum locorũ ingenia ediſcit; dum ſaltus pererrat, & excutit cubilibus feras; dum æſtum, frigus, famem quandoque perfert, bellicæ artis rudimenta capit.

10. *Iuſtiniani* Conſtitutione omnibus Rom Imperio ſubiectis aleæ ludus prohibetur, negata inſuper actione victori; imò & victo facultate cõceſſa, pecuniam amiſſam condicendi, neque vlla obſtet præſcriptio, niſi annorum 50. *l. alearum vſu, C. de alea luſu & aleat.*

11. Ob aleæ luſum Magiſtratus apud alios incidunt in contemptum. Nam licet *Auguſtus Cæſar* in oculis eſſet ciuium Rom. tamen quòd plus æquo indulgeret aleæ, hoc ſcommate notabatur, *apud Suet. c. 71.*

Poſtquam bis claſſe victus naues perdidit,
Aliquando vt vincat, ludit aßiduè aleam.

Optima exercitatio eſt conuerſatio eruditorum.

SIGNVM XIV.

LVSTRARE, ET PERAGRANDO VISITARE *Prouincias & vrbes ſuas, nec non ſubditorum mores & ingenia probè cognoſcere.*

EXpedit Magiſtratus cognoſcere rerum ſuarum ſtatum, & quantæ vires ſuæ ſint oculis